

Meeqqat Angerlarsimaffiat Ivaaraq
Majavej B-1581
Postboks 147
3920 Qaqortoq

26. november 2018

Nal. nr./j.nr.: 2017-900-0015
All. nr./brevnr.: 58453
Sull./sagsbeh.: FH/jh

INAARUTAASUMIK NALUNAARUSIAQ

Ulloq unnuarlu paaqqinniffimi Meeqqat Angerlarsimaffianni Ivaqqami misissuineq

1. Aallaqqaasiut

Misissuiartortut Inatsisartut Ombudsmandianneersut ulloq unnuarlu paaqqinniffimi Meeqqat Angerlarsimaffianni Ivaqqami (matuma kingornatigut Ivaqqamik taaneqartartussami) ullormik ataatsimik sioqqutsilluni nalunaaruteqarnikkut misissuineq 25.-27. september 2018-imi ingerlappaat. Misissuineq taanna Ombudsmandip Ivaqqami 2017-imi majimi misissuineranut malitseqartitsineruvoq.

Misissuiartortut tassaapput siunnersortit pisortaat Lasse Risager, immikkut siunnersorti Franz Amdi Hansen aamma oqalutsi/nutserisoq Ole Heinrich Ombudsmandeqarfimmeersut.

Qulequttat misissuinermi oqaloqatigiissutigineqartut ilaannaat nalunaarusia-
mi matumani ilanngunneqarput.

Ivaaraq aamma Isumaginninnermut Inatsisinillu Atuutsitsinermut Naalak-
kersuisoqarfik nalunaarusiaagallartoq manna pillugu oqaaseqaatiminnik saq-
qummiussinissaminut periarfissaqartinneqarsimapput. E-maili ilanngussar-
talik Naalakkersuisoqarfimmit 21. november 2018-imi tiguara, tassanngalu
erserpoq nalunaarusiaagallartoq Isumaginninnermik Aqutsisoqarfiup Ivaaraq
peqatigalugu misissorsimagaa, tamannalu oqaaseqaateqarnissamut pissu-

tissaqalersitsisimanngitsoq. Aamma e-mailimit erserpoq Aqutsisoqarfiup paasinninna Naalakkersuisoqarfiup ilaleraa.

2. Misissuinermi inatsiseqartitsinikkut tunngavigisaq

Ombudsmandip misissuinerini inatsisikkut tunngavigisaq Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaatigut (matuma kingornatigut Ombudsmandi pillugu inatsimmik taaneqartartussakkut) nr. 7-ikkut, 1. juni 2017-imeersukkut aalajangersarneqarpoq.

Ombudsmandi Inatsisartunit qinerneqartarpoq, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 1, imm. 1, suliaminilli ingerlatsinermini Inatsisartunut attuumassuteqartuunani, tak. § 6, imm. 1. Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat kommunillu ataanni pisortat ingerlatsiviisa ilaat tamarmik Ombudsmandip sulinerani pineqartunut ilaatinneqarput, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 7, imm. 1-imi oqaaseqatigiit siulliit.

Ombudsmandip suliassaa tassaavoq oqartussaasut inuilluunniit Ombudsmandip sulinerani pineqartunut ilaatinneqartut inatsiseqartitsinernik atuut-tunik unioqqutitsisumik iliuuseqarnersut imaluunniit suliassaminnik ingerlat-sinerminni allatut iliorlutik kukkussuteqarnermut sumiginnaanermulluunniit pisuussuteqarnersut nakkutigissallugu, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 19, imm. 1. Ombudsmandi isornartorsiuisinnaavoq, inassuteqaateqarsin-naalluni suliarlu pillugu paasinninnerminik saqqummiussisinnaalluni, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 20.

Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 16-imi oqaaseqatigiitsigut siullertigut aalajangersarneqarpoq paaqqinniffiit suliffeqarfiilluunniit Ombudsmandip sulinerani pineqartunut ilaatinneqartut suulluunniit Ombudsmandip misissorsin-naagai. Taamatut misissuinermut atatillugu – Ombudsmandi pillugu inatsimmi §§-ini 19-imi 20-milu aalajangersarneqartut saniatigut – Ombudsmandip pissutsit paaqqinniffiup oqartussaasulluunniit aaqqissuuussaaneranut ingerlanneqarneranullu tunngasut kiisalu pissutsit paaqqinniffimmik oqartussaasumilluunniit atuisut pineqartarnerannut taakkulu pillugit ingerlatanut tunngasut inuppalaartumik misigittartumillu isiginnittaaseq aallaavigalugu

haliliiffigisinnaavai, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 16-imi oqaaseqatigiit aappaat.

3. Misissuinerup piareersarneqarnera ingerlanneqarneralu

Ombudsmandip Ivaaqqamik misissuinera siulleq 1. aamma 2. maj 2017-imi ingerlanneqarpoq. Inaarutaasumik nalunaarusiaq 6. december 2017-imi naammassineqarpoq.

Pissutsit arlallit Ombudsmandip nalunaarusiaani 6. december 2017-imeersumi eqqaaneqartut pillugit oqaaseqaatit Ombudsmandip Isumaginninnermut Inatsisinillu Atuutsitsinermut Naalakkersuisoqarfimmit kiisalu Isumaginninnermik Aqutsisoqarfimmit e-mailitigut 28. marts 2018-imeersukkut aamma 16. juli 2018-imeersukkut tiguai. Nakkutilliisoqarfiup Ivaaqqami 2017-imi oktoberimi, 2017-imi novemberimi, 2018-imi januarimi aamma 2018-imi martsimi nakkutilliilluni misissuinerit pillugit nalunaarusiaasa assilineri Ombudsmandip aammattaaq tiguai.

Ivaaqqami 25.-27. september 2018-imi malitseqartitsinertut misissuineq ingerlanneqassasoq Ombudsmandi tamatuma kingornatigut aalajangerpoq. Ivaraaq misissuisoqarnissaanik ulloq misissuiffiusussaq ullormik ataatsimik sioqqullugu kalerrinneqarpoq.

Misissuartortut pisortaagallartoq pisortallu tullia misissuinermi oqaloqati-
gaat, taakkulu marluullutik Ombudsmandip 2017-imi majimi misissuinerata
kingornatigut atorfinitssinnejarsimapput. Pisortaagallartoq 28. maj 2018-imi
atorfinitssinnejarsimavoq, Ivaaqqamili siusinnerusukkut ukiuni arlalinni pi-
sortatut atorfeqartitaasimalluni. Pisortap tullia 1. april 2018-imi atorfinitssin-
nejarsimavoq.

Sulisut 17-it ataasiakkaarlugit ilaquaasorlu ataaseq misissuartortunit aam-
mattaaq oqaloqatigineqarput. Tamatuma saniatigut paaqqinniffiup immik-
koortortaqarfii marluk misissuartortunit misissorneqarput.

4. Ivaaraq pillugu ataatsimut oqaatigisassat

Ivaaraq meeqqanik, inuuusuttunik inersimasunillu innarluutilinnik ulloq unnu-arlu paaqqinniffiuvoq, Qaqortumilu inissismalluni. 2018-imi aningaasanut i-natsimmi missingersuutinut ilanngussami oqaatigineqarpoq paaqqinniffik 19-inut inissaqartoq. Misissuinerup nalaani paaqqinniffimmi najugaqartut katillugit 15-iupput.

Immikkoortortaqarfik Tungujortoq aamma Immikkoortortaqarfik Sungaartoq Ivaqqap misissuinerup nalaani immikkoortortaqarfingai, sammisassaqartitsivillu Orpikkamik taaneqartartoq Immikkoortortaqarfiup Sungaartup sania-niittoq aammattaaq atugaralugu. Immikkoortortaqarfik Qummut Ombudsmandip 2017-imi misissuinera pillugu nalunaarusiami eqqaaneqartoq 2018-imi augustimi matuneqarsimavoq.

Immikkoortortaqarfik Tungujortoq Majavejimiippoq, qulinullu inissaqarluni. Misissuinerup nalaani paaqqinniffimmi qulit 18-it inorlugit ukioqartut najugaqarput.

Immikkoortortaqarfik Sungaartoq illumi Storesøvejimiittumiippoq, tallimanullu inissaqarluni. Misissuinerup nalaani paaqqinniffimmi najugaqartut 18-it sinnerlugit ukiullit tallimaapput. Najugaqartut paaqqutarisarialerujussuupput, ulluinnarnilu sunut tamanut ikiortariaqartuullutik.

5. Pingaarerusutigut naliliineq

Paasivara Ivaqqami sulisorpassuit Ombudsmandip 2017-imi majimi misissuinerata kingornatigut taarserneqarsimasut. Uanga paasisara unaavoq I-vaqaami pisortaqtigiit sulisullu piffissami tassani annertoorujussuarmik sulisimasut. Sulisut Ombudsmandip 2018-imi septemberimi misissuinerani oqaloqatigineqartut malunnarput tunniusimasuusut, pikkorissuusut najugaqartullu atugarissaarnissaannik ilorrisimaarnissaannillu pingaartitsisorujuusuusut.

Anartarfimmi aqunngatitsinissamut, uffaanissamut sammisaqartitsinissamullu piffissaaleqinermik ajornartorsiutit Ombudsmandip 2017-imi majimi

misissueqqaarnerani paasineqartut malitseqartitsivigineqarnissaat 2018-imi septemberimi misissuinerup siunertaraa. Qulequtaq taanna immikkoortumi 6-imi tulliuttumi allaaserineqarpoq.

Misissuartortut kigutinik saliinermut atatillugu pissaanermik atuinermik na-lunaarutiginninnermut tunngasoq misissuinermi aammattaaq malugaat. Tamanna immikkoortumi 7-imi sukumiinerusumik allaaserineqarpoq.

6. Suliartunngitsoortarnerit taakkualu najugaqartunut kingunerisaat

6.1. Pisut misissuineq sioqqullugu ingerlasimanerat

Ombudsmandip Ivaqqamik misissuinera siulleq 2017-imi majimi pisoq pil-lugu nalunaarusiami 6. december 2017-imeersumi immikkoortuni 6-imi aamma 7-imi imatut allappunga:

"6. Anartarfimmi aqunngatitsinissamut uffaanissamullu piffissaqannginneq

Misissuartortut misissuinermi Tungujortuaqqami sulisut arfinillit, Sungaartumi sulisut pingasut Qummumilu sulisut pingasut oqaloqatigaat. Najugaqartut angajoqqaavi pingasut misissuartortunit aammattaaq oqaloqatigineqarput.

Sulisunit taakkunannga qulit angajoqqaallu pingasut tamarmik oqaatigaat isumaqarlutik sulisunik amigaateqartarneq pingaartumik Tungujortuaqqami Sungaartumilu piffissat ilaanni ajornartorsiutaasoq annertooq. Sulisut taakkua ilaasa arlallit oqaatigaat sulisunik amigaateqarneq pingaartumik sapaatit akunnerisa naanerini akissarsiffiullu nalaani sulisut arlaliusinnaasut takkutinngitsoorfigisartagaanni immikkut ajornartorsiutaasartoq.

Tungujortuaqqami sulisut marluk sulisunik amigaateqarnerup kingunerisaanik ajornartorsiuteqarneq oqaluttuarigamikku tamanna "paaqqutarinninnikkut sumiginnaaneq"-tut taa-vaat.

Tungujortuaqqami Sungaartumilu sulisut arlallit - ilaquaasullu – nassuaatitut oqaatigaat sulisunik taamatut amigaateqarnerup nassatarisaasa ilaatsassaasoq najugaqartut piffissat ilaanni anartarfimmi aqunngasariaqaraluarlutik taamaaliunngitsoortarnerat. Taamaalillutik najugaqartut nangiminni anartariaqartarutillu quisariaqartarput.

Sulisut ilaata assersuutigalugu oqaatigaa najugaqartut ilaat ullormut pingasoriarlutik anartarfimmi aqunngatinneqarnissaat najugaqartut pillugit ullormut najoqqtassiami takuneqarsinnaasoq, ilaanneeriarlunili najugaqartut ilaasa ullormut ataasiaannarlutik aqunngatinneqarnissaat piffissaqarfigineqartartoq. Sulisup allap oqaatigaa najugaqartut anartarfimmi aqunngatinneqarnissaat pigaartuusumut tullermut utaqqisissallugu pisariaqarsinnaasartoq.

Sulisut marluk oqaatigaat najugaqartunik uffaanerup kinguartittariaqartarnera sulisunik amigaateqarnerup aamma nassatarigaa.

Sulisulli ilaasa misissuiaortunit oqaloqatigineqartut ajornartorsiutit taamaattut eqqartungilaat. Soorlu sulisunik amigaateqartoqarsinnaasartoq Sungaartumi sulisup oqaluttuaraa, sulisulli suliassatik naammassisaraat, matumanijajuaqartut anartarfimmi aqunngatinneqarnissaat aamma ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

Anartarfimmi aqunngatitsisarneq uffaasarnerlu pillugit paasissutissat sulisunik oqaloqateqarnermi saqqummertut Ivaqqap pisortaanut Isumaginninnermillu Aqutsisoqarfiup sinnisaanut misissuiaortunit misissuinermermi saqqummiunneqarput. Taakku oqaatigaat ajornartorsiutip annertussusiata sukumiinerusumik misissorneqarnera suleqatigiillutik pilertornerpaamik aallartinniaritsik, iliuuserineqartussallu pisariaqartut tamatuma kingornatigut iliuuserineqarniartut.

Oqaatigaara Tungujortuaqqami Sungaartumilu najugaqartut amerlanersaat paaqqutarineqarnissamik pisariaqartitsisorujussuusut. Najugaqartut taamaattut anartarfimmi aqunnganissamut uffarnissamullu taama pisariaqartigisunut piffissat ilaanni ikiorneqarsinnaanngip-pataluunniit uanga paasinninera unaavoq paaqqinniffiup tungaanit ilungersunartumik sumiginnaasoqarnera pineqartoq.

Anartarfimmi aqunngatitsisanginneq uffaasannginnerlu pillugit sulisut angajoqqaallu misissuiaortunut nassuaatigisaat ernumanarluiinnartutut isigaakka.

Ivaaraq qinnuigaara ajornartorsiutip annertussusanik misissuineq taaneqartoq sunik takutitsinersoq paaqqinniffillu tamatuma kingornatigut qanoq iliuuseqarsimanersoq paasisutissiissutigeqquillugu.

7. Sammisaqartitsinissamut piffissaqannginneq

Sulisut ilaquaasallu arlallit misissuinermeri nassuaatitut oqaatigaat sulisunik amigaateqarnerup imm. 6-imi eqqartorneqartup manna aamma nassatarigaa, tassalu sulisut piffissat ilaanni najugaqartunik sammisassaqartitsinissaminnt perorsaanermilluunniit suliaqarnissaminnut piffissaqartannginnerat.

Taamaalilluni sulisut ilaata oqaatigaa sulisut piffissat ilaanni suliassatik pingaarnersiuinnarlugit suliarisariaqartaraat. Najugaqartut nerisinneqarnissaat nakorsaatitortinnejarnissaallu salliutinneqartarpooq, najugaqartulli pillugit ullormut najoqqtassat malinneqarnissaannut piffissaqartuaannartarani.

Najugaqartumut angajoqqaajusup misissuartortunut oqaatigaa sulisut najugaqartunik sammisaqartitsinissaminut piffissaqanngivissortut.

Najugaqartumut angajoqqaajusup allap oqaatigaa najugaqartut illoqarfimmi aaqqissuussiernut ornigussinnaasannginnerat sulisunik amigaateqartarnerup nassatarisaraa.

Ivaaqqap pisortaata naggasiutaasumik ataatsimiinnermi misissuartortunut oqaatigaa perorsaanikkut sammisat naammaginngitsumik ingerlanneqarnerat paaqqinniffiup eqqumafifigaa, najugaqartunullu ullormut najoqqtassat pisortaqtigiinnit naleqqussarniarneqarniartut, taamaaliornikkut ingerlatanut piffissaqarnerulersinnaajumallutik.

Najugaqartut, angajoqqaat pisortaqtigiillu najugaqartunik sammisaqartitsinissamut piffissaqannginneaq pillugu misissuartortunut nassuaataat ernumanartorujussuartut isigaakka.

Inassuteqaatigaara najugaqartut ulluinnarni naleqquttunik sammisaqarnissamut periarfis-saqartinneqarnissaat qulakkeerniarlugu Ivaaraq suliniuteqassasoq.”

Nalunaarusiami ilaatigut Ivaaraq qinnuigaara qulaani taaneqartut qanoq iliuuseqarnissamut pissutissaqalersitsinersut paasissutissiissutigeqqullugu. Ivaaraq qinnuigaara paasissutissat Isumaginninnermut, Ilaqtariinnut, Nali-giissitaanermut Inatsisinillu Atuutsitsinermut Naalakkersuisoqarfik aqutigalugu nassiuuteqqullugit, taamaalilluni Naalakkersuisoqarfik paaqqinniffiup oqaatigisai pillugit oqaaseqaateqarnissaminut periarfissaqarsinnaaqquullugu.

Naalakkersuisoqarfik tamanna tunngavigalu e-mailikkut 28. marts 2018-i-meersukkut ilaatigut imatut akivoq:

“Aallarniutigalugu naalakkersuisoqarfik paasissutissiisinnaavoq ombudsmandip maaji 2017-imi misissuartoreernerata kingorna Nakkutilliaartortitat oktobari 2017-imi, novembari 2017-imi aamma januaari marsimilu 2018-imi sisamariarlutik nakkutilliaartorsimamata. Kingullermik tikeraarnermi nakkutilliaartornermut nalunaarusiamik inaarutaasumik peqartoqanngilaq, ukiakkut 2017-imi nakkutilliaartornernut aamma januaari 2018-imi nakkutilliaartornermi nalunaarusiaq sammisaqarfiusumik malitseqartitsinertut isikkoqarpoq.

Ombudsmandip misissuartoreernerata kingorna paaqqinnittarfimmi aqutsisut taarsernerat pisimavoq, tamanna taamani pisortaasup 22. oktobari 2017-imi suliartortussaatitajunnaarnerata pissutigivaa. Piffissallu ingerlanerani pisortamik nutaamik atorfinitsitsisoqarnissaata tungaanut pisortaagallartumik atorfinitsitsisoqarsimavoq.

Aqutsisuni taamatut allanngortoqarnerata kingunerisimavaa sammineqartut ilaasa ombudsmandip nalunaarusiamini taasaasa iluarsineqarnissaat pillugit alloriartoqarsimaneranik. Taamaalsoqarneranilu pisortaagallartoq sulisut aqutsisullu akornanni nutaamik suleqatigiittoqalernissaat pillugu ineriartortitsilluni aallartissimavoq, taannalu aqqutigalugu isumasioqatigiittoqarsimavoq Ivaqqami naleqartitat oqallisigalugit. Tamatuma saniatigut aaqqissuussaanermut pilersaarusiortoqarsimavoq, sulisunilu piginnaasanik ineriartortitsineq aaqqiagiinnginnerillu qaangerniartarnerat sammineqarnerulersmallutik. Paaqqinnittarfimmili suli unammisassaqarpoq Naalakkersuisunit maluginiarneqartunik.

Immikkoortunut ataasiakkaanut tunngatillugu naalakkersuisoqarfik makkuninnga oqaaseeqaateqarniarpoq:

Imm. 6 - perusuersartarfiliarnissamut uffarfiliarnissamullu piffissaqannginneq.

Najugaqartunut ullormut pilersaarutini tamani perusuersartarfiliarnissamut uffarfiliarnissamullu aalajangersimasunik piffissaqartitsisoqarpoq. Immikkoortortaqarfimmi aqutsisup ullormut pilersaarutit tamakku malinnaavigai, sulisuniillu malinnejarnersut nakkutigalugit. Paaqqinnittarfimmiiit nalunaarutigineqartut malillugit tamanna sapaatip akunneranut ataa-siarluni ataatsimiittarnerni immikkut isiginiarneqarpoq, sulisullu napparsimanertik pissutigalugu sulinngitsoortillugit qaqtigut taamaalsoqartartoq oqaatigineqarluni.

Kingullermilli marsi 2018-imi nakkutilliaartornermi nalunaarusiaagallartumi takuneqarsin-naavoq upalungaarsimanissamut ulluni sulisut 20 %-ii aamma 50 %-ii sulinngitsoortillugit qanoq isumassuinissat paaqqinninnissallu suliarineqartarnersut pillugit pilersaarusiortoqassasoq, taamaalliluni suliassat sorliit pingartinneqarnerussanersut erseqqissiniassamata. Nakkutilliaartortitat tikeraarnerup nalaani ilaatigut napparsimanerpassuit pissutigalugit sulinngitsoornerit amerlaqisut, ilaatigullu sulisut akornanni taarseraannerujussuit erseqqissaaffigineqarput.

Imm. 7 - sammisassaqartitsinernut piffissaqartannginnerit.

Ombudsmandi kingullermik misissuartormalli sammisassaqartitsiviusartoq Orpigaq imermik annertulaartumik ajoquusersimanerata kingorna ammaqqittooq paaqqinnittarfimmiiit paasissutissiissutigineqarpoq. Tassani najugalinnut sammisassat piareersakkat pinngua-riatsnik, pinnguaatinik, nipiilersorernik, iffiorernik malugissutsimullu atortunik perosaariaatsnik neqeroorutinik imallit nassaassaapput. Orpikkami sammisassanut ingerlasan-sanut pequtinik atortunillu assigiinnigtsunik pisiortornissamut aningaasaliisoqarsimavoq.

Najugallit angallarinnerpaat immikkoortortaqarfianiittunut illoqarfimmi sammisassaannik piareersarlukkanik suliaqartoqarsimavoq, taakkua najugalinnut neqeroorutaasinjaapput, assersuutigalugu klubbimi, atuagaateqarfimmi allallu kulturimi aaqqissuussat. Taassuma saniatigut sapaatip akunnerata naanerani, illoqarfimmi aaqqissuussinernut assiginngitsut biiliunneqarnissamik najugallit angallarissut periarfissaqalernerat pisortaagallartup aaqqissuussimavaa."

Nakkutilliilluni misissuinerit pillugit nalunaarusiat taakku tamatuma kingornatigut Isumaginninnermut Inatsisinillu Atuutsitsinermut Naalakkersuisoqarfimmit pissarsiariniarpakka.

Ivaaraq allakkatigut 15. juni 2017-imeersutigut qinnuigaara najugaqartut anartarfimmi aqunngatinnissaannut, uffarnissaannut sammisassaqartinneqarnissaannullu piffissaqannginneq pissutigalugu ajornartorsiutit pillugit ilassutaasumik oqaaseqaateqaqqullugu. Ivaaraq ilaatigut qinnuigaara suliniutit suut Nakkutilliisoqarfiup nakkutilliilluni 2018-imi martsimi misissuinerata kingornatigut paaqqinniffiup aallartissimanerai paasissutissiissutigeqqullugu. Ivaaraq qinnuigaara oqaaseqaanni Isumaginninnermut Inatsisinillu Atuutsitsinermut Naalakkersuisoqarfik aqqutigalugu nassiuteqqullugu, taamaalilluni Naalakkersuisoqarfik paaqqinniffiup oqaatigisai pillugit oqaaseqaateqarnissaminut periarfissaqarsinnaaqqullugu.

Isumaginninnermut Inatsisinillu Atuutsitsinermut Naalakkersuisoqarfiup e-mailikkut 16. juli 20187-imeersukkut iliuusissanut pilersaarutitut 22. marts 2018-imeersutut taaneqartumik Isumaginninnermik Aqutsisoqarfiup Ivaaq-qami 2017-imi kiisalu 2018-imi januarimi martsimilu misissuisimanerinut uiggiullugu suliarineqarsimasumik ilaqtinnejartukkut akivaanga. Isumaginninnermik Aqutsisoqarfiup oqaaseqaataa e-mailimut tassunga ilanngullugu nassiunneqarpoq, Aqutsisoqarfillu ilaatigut imatut allappoq:

"Aprillimi maajimilu pisortamik pisortallu tullianik atorfinitssisoqarpoq kiisalu sapinngisaq malillugu qitiusutut sulisunik suliersitsisoqarsimalluni, tassunga ilanngullugit sulisut peqqissaanermik ilinniagallit. Pisortaq pilersitseqqinnissamik pilersaarut naammassisussangorlugu atorfinitssinnejarsimavoq aamma ukiap ingerlanerani pisortamik nutaamik atorfinitssiniartoqassaaq. Massakkut najugallit amerlassusii tunngavigalugit amerlaqataannik

sulisoqarpoq, aggustillu aallaqqaataani 2018-imi perorsaasut ilinniarsimasut marluk ator-finitsinneqassapput, ataaseq septembarip aallaqqaataani 2018-imi kiisalu aggustip aallaqqaataani isumaginninnermi ikiorti, tamanna isumassuineremi/perorsaaneremi sulinermut eqqarsaatigalugu malunnaataassaaq. Sulisut najugallit ullormut pilersaarutaat malillugit massakkut sulilereersimapput, tassanilu perusuersartarfiliartitsarnerit ilaapput. Sapaatit akunnerini 36-mi 37-imilu sianiuutikkut innarlerneqarnikunut perorsaaneremi periutsinik sulisut tamarmik ilinniartinneqassapput.

"Orpikkami" pisortaq qaammatikkaartunik sammisassaqtitsinernik pilersaarusiorsimavoq, aasaaneranilu sulinngiffeqarnermi pilersaarusiaq sularineqarsimalluni.

"Orpigaaq" imermik ajoquserneqarsimanera pissutigalugu matoqqanikuusimavvoq, natillu taarsersorneqarnera naatsorsuutigisamiit piffissaq annertunerusoq atorneqarsimalluni, taamaattumillu piffissami sivisorujussuarmi atorneqarsimanani."

6.2 25.-27. september 2018-imi misissuineq

6.2.1. 25.-27. september 2018-imi misissuineremi misissuiartortut sulisunik 17-inik oqaloqateqarput, taakkunanngalu qulit Immikkoortortaqrifimmi, Tungujortumi arfineq marlullu Immikkoortortaqrifimmi Sungaartumi sulisuupput.

Sulisut taakkua amerlanersaasa oqaatigaat suliartunngitsoortarnerit pissutigalugit sulisunik amigaateqartarneq Ivaqqami suli ajortartorsiutaasoq, pingaartumik akissarsiffiup nalaani sapaatillu akunnerisa naanerini. Sulisulli sulisunik taamatut amigaateqartarnerup paaqqinniffimmi najugaqartut eqqarsaatigalugit qanoq sunniuteqarneranik paasinninnerat assigiinngisitaarpoq.

Taamaalillutik sulisut arlallit oqaatigaat sulisunik piffissat ilaanni amigaateqartoqartaraluartoq najugaqartut anartarfimmi aqunngatinneqarnissaannut, uffarnissaannut nangiisaluunniit taarsernissaannut ikiuinissamut piffissaqarttarlutik. Sulisut ilaata assersuutitut oqaatigaa najugaqartut anartarfimmi aqunnganissaannut ikiuinissamut siusinnerusukkut piffissaaleqisoqartarsimasoq, taamaakkunnaarsimasorli.

Sulisut allat tamatuma paarlattuanik oqaatigaat suliassat taakkua kinguartinnejarnissaat ilaanneeriarluni pisariaqarsinnaasartoq. Sulisulli najugaqartunik anartarfimmi aqunngatitsinissaminut piffissaaleqillutik misigisarsimasut tamarmik oqaatigaat tamanna qaqtiguinnaq pisarsimasoq, anartarfim-miluunniit aqunngatitsinissat sivikitsuinnartumik kinguartinneqartariaqartar-simasut.

Sulisut ilaata assersuutitut oqaatigaa najugaqartut ilaat piffissaq eqqorlugu uffanngitsoorneqarsinnaasartut, najugaqartumullu ullormut malitassiaq eq-qarsaatigalugu anartarfimmi aqunngatitsinissat 15-20 minutsinik kinguartin-nissat ilaanneeriarluni pisariaqartarsimasoq. Nanginik taarsiinissamik pilersaarutaareersut aamma kinguartinneqarsinnaasarsimapput, taamaattoqartilluguli nanginik taarsiinissaq qaqugukkut pisariaqalissanersoq sulisut nak-kutigisarsimavaat.

Sulisut arlallit aammattaaq oqaatigaat najugaqartunik sammisassaqartitsi-nerit pilersaarusiorneqarsimasut amerlasuut sulinngitsoorsimatillugit naam-massiuminaassinnaasartut.

Kiisalu Immikkoortortaqrifimi Sungaartumi sulisut arlallit misissuiartortu-nut oqaatigaat piffissat ilaanni sulisussaaleqiffiusuni najugaqartut tasitsaar-tinnissaat angumeriuminaassinnaasartoq. Immikkoortortaqrifimmili tassani aamma sulisoqarpoq tasitsaartitsinissaminnik angumerinnissinnaalluarlutik oqaluttuartunik.

6.2.2. Misissuiartortut misissuinermi Ivaqqami pisortaagallartoq pisortallu-tullia ilaatigut paaqqinniffimi suliartunngitsoortarnerit sulisussaaleqisar-nerlu pillugit oqaloqatigaat.

Pisortaagallartup oqaatigaa paaqqinniffiup sulisuisa ilaasa suliartunngitsoor-tarnerat pissutigalugu siusinnerusukkut annertuunik ajornartorsiutissaqar-tarsimasoq. Taamaattumik sulinngitsoornerit atorfinitssisarneq pillugu i-natsiseqartitsinikkut pineqaatissiissutinik malitseqartitsivigineqartarnissaat Ivaqqami pisortaqatigiit eqqumaffigisorujussuaat. Sulisut mianersoqqune-

qartareeraluarlutik aalaakkaanngitsumik suliartortartut soraarsinneqartarput, 2018-imilu aasap ingerlanerani sulisoqatigiit ilarpassui taarserneqarsimallutik.

Ivaqqami sulineq aammattaaq piareersarneqartarpooq soorlu sulisut sapaatit akunnerisa naanerini akissarsiffiusuni siusinnerusukkut suliartunngitsoortarsimasut piffissani taakkunani sapinngisamik pigaartunngortinnaveersaaneqartarnerisigut.

Suliniutit taakku suliartunngitsoortarnernut iluaqutaasumik sunniuteqarsi-mapput. Najugaqartut anartarfimmi aqunngatinnissaannut uffarnissaannullu ikiuinissamut piffissaqarniarneq siusinnerusukkut ajornartorsiutaarsimavoq, pisortaqtigliilli isumaqarput taamaakkunnaarsimasoq. Suliartunngit-soortarnerit paaqqinniffiup sulisunik 2018-imu septemberimi ipikkorissartitsinerup kingornatigut suli ikinnerulersimapput. Sulili sulisoqarpoq soorlu akissarsiffinni suliartunngitsoortartunik, taamaattumik ajornartorsiut taanna paaqqinniffiup sulisuisa ataatsimiinnerini suli oqaloqatigiissutigineqartarpooq. Suliartunngitsoortarnerit taakku qanorpiaq amerlatignerat pisortaqtigliit ilisimanngilaat, tassami tamanna pillugu kisitsositigut naatsorsueqqissaarnerit piffissap qaninnerusup ingerlanerani suliariqeqrarsimannigmata. Ivaqqamili pisortaqtigliit taamatut naatsorsueqqissaarnermik suliaqaleqqinniarlutik pilersaarutigaat, sulisut ajornartorsiutip annertusussusianik ilisimatinneqartalersinnaaqquillugit.

Ivaqqami sulisussaaleqinerup ajornartorsiutaanerata qanoq annertutiginera naatsorsueqqissaartarsimanninnej ilaatigut pissutigalugu nalilersinnaanngilara. Taamatuttaaq taamatut sulisunik amigaateqarneq paaqqinniffimmi najugaqartut isumagineqarnissamik paaqqutarineqarnissamillu ataasiak-kaarlutik pisariaqartitsinerinut matuman qanoq sunniuteqarsimanersoq su-liamik misissuineq aallaavigalugu nalilersinnaanngilara.

Pissutsilli taamaakkaluartut uanga paasisakka ukuupput Ivaqqami sulisut suliartunngitsoortarnerannik ajornartorsiutit Ombudsmandip paaqqinniffim-

mik 2017-imi majimi siullermik misissuineranut sanilliugit massakkut erseq-qissumik annikilleriarsimasut.

*Paasisakka aammattaaq ukupput suliartunngitsoortarnerit taakkua kingunे-
risaat – soorlu nujaqartunut anartarfimmi aqunngatinnissaannut uffarnis-
saannullu ikiuinissamut piffissaaleqisarneq – siusinnerusumut sanilliullugu
erseqqissumik annikilleriarsimasut.*

*Malugaara paaqqinniffimmi suliartunngitsoortarnernik naatsorsueqqissaar-
tarneq aallartinniarlugu Ivaqqami pisortaqtigiiit pilersaarutigigaat. Naat-
sorsuutigaara suliartunngitsoortarnerit pillugit ajornartorsiutaasinnaasut
naatsorsueqqissaarnerup taamaattup takutikkumaagai aaqqinniarlugin suli-
niutit pisariaqartut pisortaqtigiiit aallartissagaat.*

7. Kigutinik saliinermi pissaanermik atuinermik nalunaarutiginnineq

Isumaginninnermik suliassaqarfimmi pissaanermik atuineq pillugu Inatsisar-tut inatsisaanni nr. 1-imi, 21. november 2013-meersumi (matuma kingor-natigut pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmik taaneqartartussami) ka-pitali 7 aamma kapitali 10 paaqqinniffiit il.il. najugaqartunut pissaanermik atuisut pissaarnermik atuineq pillugu paasissutissanik arlannik nalunaarsuis-sasut paasissutissanillu taakkuninnga ilaatigut Naalakkersuisunut kommuni-nullu nalunaarutiginnittarnissaat pillugu malittarisassanik imaqarput.

Ivaqqami pisortaqtigiiit misissuinermi oqaatigaat sulisut, paaqqinniffimmi najugaqartut arallit eqqarsaatigalugit taakku kigutaat salinneqassatillugit, soorlu aalasinnaajunnaarsitsilluni tigumminninnermikkut pissaanermik akut-tunngitsumik atuisariaqartartut. Pisortaqtigiiit oqaatigaat Ivaaraq pissaanermik atuinernik taamaattunik nalunaarutiginninneq ajortoq, pissaanermilli atuinernik taamaattunik siunissami nalunaarutiginnitoqartarnissaa siunertaasoq.

Inassuteqaatigaara najugaqartut kigutaannik saliinermi aalasinnaajunnaar-sitsilluni tigumminninnerit pissaanermik atuisarnerit inatsimmi malittarisas-

sat tungavigalugit nalunaarutigineqartarnissaat Ivaqqap qulakkiissagaa, aalasinnaajunnaarsitsilluni taamatut tigumminneq pissaanermik atuinertut pissuseqarpat.

8. Naggsiut

Ivaaraq qinnuigaara nalunaarusiaq manna paaqqinniffimmi sulisunut, nاجاqaqtunut ilaqlutaasunullu paasissutissiissutigeqqullugu.

Nalunaarusiapi matuma assilinera Isumaginninnermut Inatsisinillu Atuutsitsinermut Naalakkersuisoqarfimmut ilisimatitsissutitut nassiuppara.

Ombudsmandip Ivaqqamik misissuinera pillugu suliaq matumuuna inaarlugu suliarineqartutut isigaara.

Nalunaarusiaq manna nittartakkanni www.ombudsmand.gl-imi tamanut saqqummiunneqarumaarloq, 2018-imilu ukiumoortumik nalunaarutinni i-lanngunneqarumaarluni.

Inuullaqqusillunga
Ombudsmandi sinnerlugu

Kim Blokbo
Inatsisilerinermi pisortaq